

τ' ἄπειρο. Ἀτένισα τὸ βάθος καὶ μετὰ ἔκλεισα τὰ μάτια μου.

Τὶ ματωμένη δύση ! Πόση μελαγχολία σοῦ γιομίζει τὴν ψυχή.

Μὰ σὲ λίγο συνῆρθα. Φαντάστηκα τὴν αὐριανὴ ἀνατολή.

Τὴν ἀνατολὴ ποὺ δὲν θ' ἀργήσει νᾶρθει... Καὶ χαρούμενος ξακολούθησα τὸν δρόμο μου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1929

Α. Γ. ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΡΥΣΑΥΓΗ

ΑΘΑΝΑΤΕΣ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΕΣ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

Βλάετ. Δὲν σοῦ φαίνεται πῶς ἔχομε καιρὸ νὰ βρεθοῦμε. (τοῦ σφίγγει τὸ χέρι). Καλησπέρα ἀγαπημένε μου. (Πρὸς τὸν Τέλη μ' ἀφέλεια) Καλησπέρα.

Παῦλος. Μὰ Βλάετ. Καταλαβαίνεις λοιπὸν πῶς μὲ πείραξε ἡ σιωπὴ σου; Ἐχῶ δεκαπέντε μέρες νὰ σὲ δῶ. Ἔλα κάθισε.

Βλάετ (κάθεται κοντά του καὶ τοῦ ἀγκαλιάζει τοὺς ὤμους) Τὶ γίνεται ὁ μελαγχολικὸς μου; Ὁ ἀγαπημένος μου μελαγχολικὸς;

Παῦλος (μὲ βλέμα ἀπλανές). Νά. Ζεῖ πάντα μέσα ἐκεῖ. Μέσα στὰ βάρη τῆς ἐρήμου.

Βλάετ. Ναὶ Παῦλε. Μὰ δὲν ἔχει ὁ ἐρημωμένος παρὰ νὰ προχωρήσῃ λίγο, πολὺ λίγο καὶ θὰ βγεῖ ἀπ' τὰ ὅρια τῆς ἀμίλητης ἔκτασης. Κάπου κοντὰ ἀκούεται ὁ ἦχος τοῦ τρεχάτου Νεροῦ τῆς Χαράς.

Παῦλος (κᾶπως ἔξαφνα). Τὶ λὲς Βλάετ; Δὲν σὲ καταλαβαίνω.

Βλάετ (χαμογελῶντας). Ἄ. Τίποτε. Ὅταν διακόπτει καμιά φορὰ κανεὶς τὴν καθημερινὴ συναναστροφὴ φαίνεται ἔπειτα σὰν νὰ μιλᾷ σὲ ἰδιαιτερο τόνο.

Παῦλος. Κι' ὅμως κάτι προδίδει ἡ φωνή σου Βλάετ.

Βλάετ. "Ω. "Οχι. Τίποτε σὲ βεβαιῶ.

Παῦλος. Καλά. "Ας εἶναι. Πές μου τὰ νέα σου.

Βλάετ (μ' ἓνα ἀκτινοβόλημα χαρᾶς). Τὰ νέα μου ;

Παῦλος. Ναί. Τὶ καινούργιο ἔχει φανεῖ στὸν καλλι-
τεχνικὸ ὁρίζοντα; Κι' ἔλπειται ἐσύ; Οἱ συνναυλίες σου; Γιὰ
πές μου;

Βλάετ. "Ακριβῶς Παῦλε προτίθεται νὰ κάμω μιὰ νέα
συνναυλία. Νὰ σὲ λίγο καιρό. Καὶ ξεύρεις, εἶναι πράγματα
ποῦ ἄλλοτε κουράζουν κι' ἄλλοτε πάλι σ' εὐχαριστοῦν.

Παῦλος. Πράγματι. "Εκείνες ὅλες οἱ φασαρίες τῆς
προπαρασκευῆς, τὸ τύπωμα τῶν προγραμμάτων, οἱ ἐτοι-
μασίες...

Βλάετ. Πράγματα ποὺ ἐνθουσιάζουν τοὺς ἀρχαρίους.

Παῦλος. Καὶ στὰ ὁποῖα ὅμως πρέπει νὰ συνηθίσῃ
κανεῖς.

Βλάετ. "Αλήθεια Παῦλε. Πῶς συνηθίζει κανεῖς!
"Εμαθα νὰ συνναυστρέφωμαι κάπως μὲ τὸν κόσμον (τὸν
βλέπει ἔξωφρα στὰ μάτια). Μάλιστα ἂν ἤθελες νὰ σοῦ διη-
γηθῶ κάτι;

Παῦλος. Τὶ Βλάετ;

Βλάετ. Νὰ εἶσι ἀπλῶς: Μιὰ παρατήρησί μου πάνω
σ' ἓναν ἄνθρωπο.

Τέλης (ἔξωφρα). Μιὰ παρατήρησι πάνω σ' ἓναν ἄν-
θρωπο; Χμ. Κανεῖς καινούργιος πάλι ποῦ ποδοπάτησε
τοὺς νόμους τοῦ ἀντεξουσίου; (γελά σαρκαστικά).

Βλάετ (μ' ἀφέλεια στὸν Τέλη). Νὰ πάλι ποῦ προκα-
λοῦμε ἐναντίον μας τὴ σοφία σου ἀγαπητέ μου μελετητή.

Παῦλος (μελαγχολικά). "Εξακολούθει Βλάετ. "Ας μὴ
μᾶς πάρει τὸ ἐνδιαφέρον μας ἢ φιλοσοφία πρὶν τὸ πάρεῃ
ἡ ζωή.

Βλάετ. Μὰ γιὰ τὴ ζωὴ θέλω νὰ σοῦ μιλήσω.

Παῦλος (κάθεται καλλιτέρα). Ναί. ναί. Σ' ἀκούω.

Βλάετ. Εἰν' ἐδῶ καὶ λίγος καιρὸς ποῦ γνώρισαι κά-
ποιον εὐγενῆ καὶ ἀληθινὰ συμπαθητικὸ κύριο, ἓναν ἄν-
θρωπο ποῦ στὸ γαλήνιο χαμόγελό του διακρίνονται τὰ
ἴχνη κάποιου παλαιοῦ πόνου. Ναί εἶμαι βέβαιος πῶς ὁ
ἄνθρωπος αὐτὸς πέρασε κάποτε πάνω ἀπὸ μιὰ τρομερὴ
καταστροφή.

Παῦλος (ἄθελα) Τ' ὄνομά του Βλάετ; Πές μου τ' ὄνομά του.

Βλάετ (γελῶντας). Περίμενε λοιπόν νὰ σοῦ μιλήσω πρώτα γιὰ τὸν ἄνθρωπο κι' ἔπειτα γιὰ τ' ὄνομα.

Παῦλος. Λοιπόν; Πές μου Βλάετ. Πῆγες σπίτι του;

Βλάετ. Βέβαια λοιπόν. Κι' ἐκεῖ ἀκριβῶς εἶναι ποῦ ἔμεινα κατάπληκτος. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μέσ' τὸ σπίτι του ἀπομακρύνεται ἐντελῶς πιά ἀπὸ κάθε λυπηρὴ ἀνάμνησι.

Παῦλος. Δηλαδή ἀλλάζει! Αὐτὸ θές νὰ πῆς.

Βλάετ. Ἀκριβῶς Παῦλε. Ἀλλάζει. Γίνεται ἓνας ἄνθρωπος ἄλλος. Κι' αὐτὸ ἀκριβῶς μοῦ κινεῖ τὴν προσοχή. (πρὸς τὸν Τέλη μ' ἀφέλεια) Ἔ. Τὶ λὲς ἀγαπητέ μου γιὰ τὸ ζήτημα τῆς Ἐλευθερίας τοῦ Ἀνθρώπου;

Παῦλος (ζωηρά). Τὶ μπορεῖ νὰ πῇ; Τὶ μπορεῖ νὰ λεχθῇ γιὰ τὸ τρανὸ θαῦμα ποῦ εἶν' ὁ Ἀνθρώπος.

Τέλης (σηκώνεται καὶ τοὺς πλησιάζει χαμογελῶντας κάπως εἰρωνικά). Μὰ τὴν πίστη μου θὰ μὲ τρελλάνετε ἔσεῖς οἱ δυό. Κοντά σας διατρέχει κανεὶς τὸν κίνδυνο νὰ ἐκτροχιασθῇ.

Βλάετ. «Νὰ ἐκτροχιασθῇ»! Νὰ μιὰ ἔκφρασι ποῦ δὲν πρέπει νὰ τὴν μεταχειρίζεται κανεὶς πάντα.

Τέλης (παίροντας τὸ καπέλλο του) Πάντα ἢ ὄχι, ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς νοιώθω νὰ κλονίζονται οἱ πεποιθήσεις μου.

Παῦλος. Κάθησε Τέλη.

Τέλης (τοὺς χαιρετᾷ γελῶντας). Εὐχαριστῶ ἀγαπητέ μου. Μὰ ἂν μείνω μιὰ στιγμούλα ἀκόμη ἀπόψε ἐδῶ θὰ φύγω δίχως τὰ μυαλά μου. (φεύγει μ' ἓνα βῆμα κωμικὸ πρὸς τὸ βάθος).

Παῦλος (σὲ λίγο). Ὑστερα ἀπὸ τόσο καιρὸ νᾶμαστε καὶ πάλι μόνοι.

Βλάετ. Ἀλήθεια Παῦλε.

Παῦλος. Τώρα πές μου δίχως νὰ διστάζεις.

Βλάετ. Εἶμαι στὴν διάθεσί σου.

Παῦλος. Θᾶθελα νᾶξερὰ τὸνομα τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸ βαρὺ παρελθόν.

Βλάετ (ἀγκαλιάζοντας τον). Ἔλα. Ἔλα. Ξεύρεις ποιὸς εἶναι (ἀλλάζοντας τόνο). Ἐπειτα γιὰτὶ φίλε μου δὲν μοῦ λὲς νὰ σοῦ μιλήσω γιὰ κείνην παρὰ μόνο γιὰ τὸν πατέρα της.

Παῦλος. Μὰ μίλησέ μου ἐπὶ τέλους. Δὲν καταλαβαίνω τίποτε.

Βλάετ. Ἀμφιβάλλεις λοιπὸν ἀκόμα ὅτι σοῦ μιλῶ γιὰ τὴν Θάλεια ; Εἶμαι βέβαιος ὅτι τὸ κατάλαβες ἀμέσως.

Παῦλος (μένει σιωπηλὸς γιὰ λίγη ὥρα. Ἐπειτα κάθεται καλὰ στὸ βάθος τῆς πολυθρόνας τοῦ ἀκουμπῶντας πίσω τὸ κεφάλι) Τῇ γνώρισες ;

Βλάετ. Ναί. Ἐνα βράδυ, τὴ πρώτη φορὰ ποῦ πῆγα σπίτι τους, βρεθήκαμε μόνοι κάτω στὸν κῆπο. Τῆς μίλησα γιὰ τὸ γοιτευτικὸ ὕφος τοῦ πατέρα της καὶ ἐξέφρασα ζωηρὰ τὸν ἐνθουσιασμό μου γιὰ τὸν καλὸ αὐτὸ κι' εὐγενῆ ἄνθρωπο ! Ἐπειτα χωρὶς νὰ ξέρω τὶ δεσμοὶ σᾶς ἐνώνουν, ἀνάφερα μοιραῖα τ' ὄνομά σου. Κ' ἔτσι ἄθελά μου εἶδα ἑξαφνα νὰ ξεχειλίζει ἀπ' τὰ κατάβatha τοῦ ἑαυτοῦ της μιὰ ἀγάπη ἄδικα καταδικασμένη (σηκώνεται καὶ βηματίζει ἀργά). ὦ ! Πόσο μεγαλειώδης εἶναι ὁ σπυνθῆρας ποῦ ξεπετᾷ ἀπ' τὰ σπλάχνα τῆς ἄσθυστης φωτιᾶς, πόσο φῶς ρίχνει ἡ ἀκοίμητη φλόγα πάνω στὴν αἰώνια μαυρίλα τῶν ἀνθρώπων !

Παῦλος (μὲ φωνὴ ποὺ μόλις ἀκούεται). Ἐξακολούθησε. Σήμερα κάτι ὄργανα νέα μέσα σου ἔχεις στήσει καὶ μιὰν ἀγνώριστη μέχρι τώρα συμφωνία διευθύνεις μὲ τὸ λόγο. Ἐξακολούθησε.

Βλάετ. Τῆς μίλησα γιὰ τὸν τρόπο ποῦ γνωριστήκαμε ἡμεῖς οἱ δυὸ Παῦλε. Πῶς βρεθήκαμε μαζὺ γιὰ πρώτη πρώτη φορὰ. Καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλω ἐξωτερίκευσα ὅλη μου τὴν εὐγνωμοσύνη πρὸς τὴν ἀγαθὴ Μοῖρα ποῦ σ' ἔφερε στὸν δρόμο μου (τὸν βλέπει στὰ μάτια). Ἀλήθεια Παῦλε. Ἡρτες καὶ μ' ἔσυρες μακρυνὰ ἀπ' τὰ νύχια τῆς Ἀνυπαρξίας. Ἀκριβῶς ὅπως ἔσωσες τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν ἀπ' τὸν κίνδυνο τῆς Ἀπόγνωσης. Ναὶ Παῦλε. Ἄν δὲν ἦσουν ἐσὺ θάμοιαζα τώρα τὰ σταματημένα νερά μέσα στοὺς δρόμους ποῦ εἶν' ἓνα ἐμπόδιο γιὰ τὴν δίοδο τῶν διαβατῶν.

Παῦλος. Ὅχι. Ὅχι. Ἐσὺ μόνος σου ἔχεις ἀναδειχθεῖ. (τὸν πλησιάζει καὶ τοῦ ἀγκαλιάζει τοὺς ὤμους) Βλάετ, Μέσα σου κυλᾷ τὰ νερά της μιὰ ἀστείρευτη βρυσούλα : ἡ βρυσούλα τῆς Ἀγνῆς φιλίας. Φέρνεις μαζὺ σου τὸ δαιμόνιο τοῦ φίλου, ἀγαπημένε μου.

Βλάετ (κινῶντας τὸ κεφάλι). Τοῦ «φίλου» ! ὦ ! Μὲ κάνεις νὰ νοιώθω πιὸ βαρεῖα τὴ συνείδησί μου. Τὶ

μόρεσα ἐγὼ νὰ σοῦ δώσω ὄχι γιὰ ν' ἀναπνεύσης κατῶ ἀπ' τὸν μεγάλο Οὐρανὸ τῆς Χαρᾶς, ἀλλὰ ἀπλᾶ μόνο ἔτσι τὶ μόρεσα νὰ κάνω σὰν ἓνα μικρὸ μικρὸ εὐχαριστῶ πρὸς ἑσένα ;

Παῦλος (μὲ πόνο). Μὴ μιᾶς ἔτσι. Μοῦ σπαράζεις τὴν καρδιὰ ὅταν ζητᾷς τοὺς τυπικοὺς αὐτοὺς τρόπους τῆς εὐγνωμοσύνης. Ἐσύ! Ἐσύ!

Βλάετ. Μὰ δὲν μπορῶ νὰ σὲ βλέπω νὰ ὑποφέρης. Νοιώθω ἓνα βάρος. Ἐνα βάρος ποῦ μοῦ πιέζει τὸ στήθος θέλοντας νὰ μοῦ κόψη τὴν ἀναπνοή.

Παῦλος. "ὦ! Ἐσύχασε φίλε μου.

Βλάετ (ξελετιέται ἔξαφνα πηγαίνοντας πρὸς τὴν πόρτα).

Παῦλος (τὸν συγκρατεῖ). Ἐ. Ποῦ πηγαίνεις ;

Βλάετ. Ἀφισέ με νὰ φύγω. Πηγαίνω στὴν Θάλεια. Μοῦ κάνει κακὸ νὰ σ' ἀκούω σ' αὐτὸ τὸν τόνο. (τρέχει πρὸς τὴν ἐξοδο) Πηγαίνω. Ἀφησέ με. Πάω νὰ ζητήσω τὴν εὐτυχία σου.

Παῦλος. Φίλε μου. Ἐκρυβὰ μ' ἐπιτηδειότητα μέχρι τώρα τὴν αἰώνια πληγή. Μὲ τὴν οὐράνια χαρὰ τῆς Τέχνης ἐζούσαμε. Ὁ κόσμος τῆς λύπης μᾶς ἔδειχνε τοὺς κόσμους τῆς Χαρᾶς. Μὰ τώρα ὦ Θεέ μου! Παρασύρθηκα μπρὸς σου ἀπ' τὸ ἀμείλικτο ρεῦμα τῆς ὀδύνης (ξεσπῶντας). Εἶμαι ἓνας εἴλωτας τοῦ Πόνου Βλάετ. Ἐγώ! Ἐγώ! Ποῦδωσα στοὺς ἄλλους τὴ Χαρά!

Βλάετ. Μὴ μὲ συγκρατεῖς. Ἐμποδίζοντάς με εἶναι σὰν νὰ μὲ θεωρεῖς ἀνάξιο τῆς φιλίας σου, τῆς μοναδικῆς φιλίας ποὺ ἐδημιούργησα στὸν κόσμον (φεύγει).

Παῦλος (βηματίζει ἐδὼ κι' ἐκεῖ γιὰ λίγη ὥρα. Ἐπειτα πέφτει ἔξαντλημένος στὴν πολυθρόνα του). Ἐσώσα ἓναν ἄνθρωπο. Τὸν ἔκανα νὰ νοιώσῃ τὴν πολύτιμη ἀνθρώπινη χαρά. (μὲ πόνο) Μὰ ὅμως ποῦ εἶναι ἡ δική μου ἡ χαρά ;
(Κτυποῦν στὴν πόρτα τοῦ βάρους)

Παῦλος (μὲ βαρεῖα φωνή). Ἐμπρός. Ποιὸς εἶναι ;
(Μπαίνει ἡ Θάλεια. Βλέποντάς τον σταματᾷ γιὰ λίγο μ' ἔκστασι κι' ἔπειτα ἔξαφνα τρέχει κοντά του).

Θάλεια (μὲ πνιγμένη φωνή). Παῦλε!

Παῦλος. Ναί. Δὲν εἶναι παρ' ἓνα ὄνειρο. Νὰ κρατῶ στὰ χέρια μου τὸν Κόσμον.

Θάλεια. Δὲν εἶναι ἓνα ὄνειρο. Εἶν' ἡ ἀλήθεια Παῦλε. Εἶν' ἡ δύναμι τῆς Ἀγάπης.

Παῦλος (ἐπαναλαμβάνει μ' ἔκστασι). Ἡ δύναμι τῆς Ἀγάπης ;

Θάλεια (κάθεται μετὸν Παῦλο σ' ἓνα καναπέ πρὸς τ' ἀριστερά). Ἀφισέ με νὰ καθίσω κοντά σου. Ἀφισέ με πάλι νὰ κρατήσω τὸ χέρι σου (παίρνει τὸ χέρι του). Ὡ! Τὶ εὐτυχία! Τὶ εὐτυχία!

Παῦλος. Νομίζω ὅτι ἀγγίζω αὐτὴ τὴ στιγμή τὸν πῶ ἀληθινὸ σκοπὸ τοῦ ἀνθρώπου. Τὴ Χαρά. Μὰ Θάλεια πές μου. Πῶς πέρασε αὐτὸς ὁ καιρὸς ;

Θάλεια. Μέσ' τὴν ἀνακούφισι ποῦ δίνει ἡ ἀφοσίωσι πρὸς τὸν πατέρα. Ἀλλὰ καὶ μέσ' τὴν ἀπόγνωσι τῆς θυσίας.

Παῦλος. Τώρα πές μου Θάλεια. Ὁ πατέρας σου ; Τὶ γίνεται κεῖνος ;

Θάλεια. Ὡ! ἄφισε νὰ περάσουν εὐτυχισμένες οἱ στιγμὲς αὐτὲς ποὺ εἴμαστε μαζί. Παῦλε. Ποιὸς ξέρει τὶ γίνεται σὲ λίγο ;

Παῦλος. Ὁμολογῶ, ἔχουν τόσο ὠραία σημασία οἱ στιγμὲς αὐτὲς. Θᾶπρεπε ἀμίλητος νὰ ὑποδεχθῶ αὐτὸ ποῦ εἶναι ἀνεκκάλητο. Μὰ ὅμως ἀπάντησέ μου.

Θάλεια (μετὰ πόνο). Τὸν ἀγαπῶ, τὸν ἀγαπῶ τὸν πατέρα μου. Ἀφοσιώθηκα σ' αὐτὸν μ' ὅλη τὴ δύναμι ποῦ μενε στὴν ψυχὴ μου. Ἦμουν ἐτοιμὴ νὰ κάνω τὰ πάντα γι' αὐτόν. Σὲ κάθε κατάπτωσι μποροῦσα νὰ πέσω μόνο γιὰ χάρι του. Μὰ ὅμως χωρὶς καθόλου νὰ τὸν περιμένω ἦρτε, μοιραῖα νὰ μ' ἀνακόψῃ ἕνας σου φίλος.

Παῦλος. Ὁ Βλάετ ;

Θάλεια. Ναί. Αὐτός. Μέσα στὴν ἔρημο ποῦ γινε ἡ ζωὴ μου ἦρτε καὶ ἔκαμε ν' ἀντιλαλήσῃ πάλι τ' ὄνομά σου. (ξεσπῶντας). Παῦλε. Ὑπερίσχυσε καὶ πάλι ἡ δύναμι τῆς ἀγάπης μου σὲ σένα. Σ' ἀγαπῶ. Σ' ἀγαπῶ Παῦλε. (κρύβοντας τὸ πρόσωπο στὰ χέρια) Μὰ ὅμως ὁ πατέρας μου ὑποφέρει...

Παῦλος. Ὑποφέρει ; Μ' ὅλη τὴν ἔνδειξι τῆς ἀφοσιώσεώς σου ;

Θάλεια. Τὸ πείραμα πέτυχε. Ἡ θυσία ἔφερε τὴν σωτηρίά του. Μὰ ὅμως ὅταν ἔμαθε ὅτι ἐστὶν γιαντὸ ὑπῆρξες ἡ ἀρχή, τινάχτηκε πάλι σὰν ἓνα τρομαγμένο πουλάκι. (ἐπαναλαμβάνει τὰ λόγια τοῦ πατέρα της) Θάλεια. Μὲ φέρνεις πάλι μπρὸς σὲ νέα προβλήματα. Παιδί μου. Μὲ φέρνεις πάλι μπρὸς σὲ νέα προβλήματα.

Παῦλος. Ἠσύχασε. Θάλεια. Πίστευσε σὲ μένα. Ἐνας ἄνθρωπος ποῦ μπορεῖ νὰ νοιώσῃ μέσα του τὴ σύγκρουσι ὅλων τῶν τρομερῶν ἐρωτημάτων τῆς ζωῆς, θὰ μπορέσῃ κάποτε καὶ ν' ἀπαντήσῃ στὰ ἐρωτήματα αὐτά.

Θάλεια (κλαίοντας) ὦ. Αὐτὸ τὸ κάποτε τὸ περίμενα σὰν ἓνα θαῦμα. Μὰ ὅμως τώρα κάθε ἐλπίδα ἐχάθηκε γιὰ πάντα. Ὁχι. Ὁχι. Δὲν θὰ νοιώσω πιά τὸ χεράκι του νὰ μοῦ χαϊδεύει τὰ μαλλιά... Δὲν· θ' ἀκούσω πιά τὴ φωνούλα του νὰ μοῦ φωνάζει : «Θάλεια. Θάλεια. Ἀγαπημένη μου κόρη... Θάλεια. Ἀγγελέ μου...»

Παῦλος (μὲ θρίαμβο). Θάλεια. Ὁ πατέρας σου ἐσώθηκε.

Θάλεια. ὦ! Τὶ μεγάλη σκληρότης εἶναι λοιπὸν ὁ ἐξαγνισμός, ἂν αὐτὸς εἶναι ὁ ἐξαγνισμός.

(Μπαίνει ὁ ὑπηρέτης δίνοντας στὸν Παῦλο ἓνα ἐπισκεπτήριο).

Ὑπηρέτης. Κύριε. Κάποιος ζητᾷ νὰ σᾶς δῇ.

Παῦλος (διαβάζοντας τὸ ἐπισκεπτήριο). Πες γρήγορα στὸ κύριο νὰ περάσῃ (πηγαίνει πρὸς τὴν θύρα τοῦ βάνους) (Σὲ λίγο μπαίνει ὁ Μικὲς Καληριᾶς).

Παῦλος (δίνοντας τὸ χέρι) Χαιρετῶ θερμὰ τὴν ἐπίσκεψί σας στὸ σπίτι μου ἀγαπητέ μου κύριε.

Καληριᾶς (δίνοντας τὸ χέρι). Καλησπέρα.

Παῦλος (πρὸς τὴν Θάλεια). Θάλεια.

Θάλεια (τείνει πρὸς αὐτὸν τὰ χερία). Πατέρα μου.

Καληριᾶς (τὴν πλησιάζει ἀργὰ καὶ τὴν χαϊδεύει στὰ μαλλιά). Γιατὶ μ' ἄφισες νὰ δοκιμάσω τὸ πικρὸ αὐτὸ συναίσθημα. Σήμερα τ' ἀπόγευμα ὅταν μοῦπαν πῶς ἔφυγες, ὦ τί ἄδειο κι' ἀσήμαντο μοῦ φάνηκε τὸ σπίτι. Μὰ γιατί κλαῖς παιδί μου; Ἐλα νομίζεις λοιπὸν πῶς σοῦ λειψε ἡ πατρικὴ ἀγάπη;

Θάλεια. Πατέρα μου. Συχωρεῖστε με. Ἄν βρίσκομαι αὐτὴ τὴ στιγμή ἐδῶ, δὲν φταίω ἐγώ, δὲν φταίει κανεὶς. Φταίει ἡ Τύχη ποῦ ρίχνει στὸ δρόμο μας κατὶ ἀνθρώπους μὲ αἰῶνια ἄξια.

Καληριᾶς. Ναὶ παιδί μου. Μὰ γιατί δὲν μοῦ πες νᾶρτω μαζί σου; Θαρχόμουνα παιδί μου (τοὺς βλέπει μαζί). Εἶμαι δυνατὸς πιά. Μοῦ δωσαν μιὰ δύναμι ἀνεξάντλητη ἡ ὥραῖες σας ψυχές (στὸν Παῦλο σφίγγοντας τὸ χέρι του). Σᾶς εὐχαριστῶ ἐσᾶς. Ὑπῆρξατε γιὰ μένα μιὰ μυστικὴ κι' εὐγενὴς πρόνοια, ἓνα ἄστρο ποῦ ἔρριχνε πάνω

ἡου τὶς παρήγορες ἄχτίδες του. Συχωρεῖστε με ἂν δὲν ἤμουν ὥς ἄνθρωπος τόσο δυνατὸς νὰ δεχθῶ ἀπτὴν ἀρχὴν τὴν φιλία σας, συχωρεῖστε με ἂν ἡ ἀνθρώπινη κακία ποῦ ἐπλεόνασε σ' ἐμένα πρὸ πολὺ ἀπ' ἄλλους, δὲν μ' ἄφινε νὰ καταλάβω τὸν χαρακτῆρα σας.

Παῦλος (μὲ συγκίνησι). Εἶστε γενναῖος! (Προσφέροντας κἀθισμα). Μὰ καθεῖστε. Φαίνεστε κουρασμένος Κύριε.

Καληριᾶς. "Οχι. Δὲν θέλω οὔτε τόσο νὰ σᾶς ἐνοχλήσω. Φεύγω ἀμέσως, τώρα ποῦ βεβαιώθηκα πῶς εἶστε μαζί. "Ω! "Ἐχω τόση ἐμπιστοσύνη σ' ἐσᾶς, τόση ἐμπιστοσύνη (πηγαίνει πρὸς τὴ θύρα τοῦ βάθους). Ἐλάτε. Σᾶς περιμένω ἀπόψε βράδυ. Θὰ εἴμαστε ὅλοι γύρω στὸ τραπέζι (φεύγει).

(Ὁ Παῦλος κι' ἡ Θάλεια ἔχουν ἀθελά τους καρφωμένο τὸ βλέμμα στὴν πόρτα τοῦ βάθους)

Παῦλος. Θάλεια!

Θάλεια. Παῦλε!

ΤΕΛΟΣ

Η ΘΥΣΙΑ ΤΟΥ

Εἶχε νυχτώσει ἀπ' ὦρα τώρα.

Κι' ἐνιωθε τὴ θλίψη του νὰ τὸν πνίγη μὲς στὸ σκοτάδι. Γιατὶ νὰ, προλίγου εἶδ' ἐκεῖνη νὰ γλιστρήσῃ στὰ σκοτεινά, πίσω ἀπ' τὰ φῶτα τῶν καφενεύων τοῦ Φαλήρου, μὲ τὸν χονδρὸ καὶ φίλαθλο κύριο ποῦχε στὸν Πειραιᾶ ἐργοστάσιο οἶνων κι' οἶνοπνευμάτων.

Γύρισε καὶ τὸν εἶδε ποῦ στάθηκε καὶ τὴν κυττοῦσε μὲ βλέμμα φλογισμένο χαμένος, κι' ἐσφίχτηκε πιότερο στὸ συνοδό της.

Πῆρε τὸν ἡλεκτρικὸ ν' ἀνέβῃ στὴν Ἀθήνα. Κι' ὅταν ξεκινοῦσε τὸ τραῖνο, ἔβγαλε τὸ κεφάλι του ἀπ' τὸ παράθυρο κι' ἐκύταξε στερνὰ στὸ σταθμό.

Πόση χαρά, τοῦδινε ἄλλοτε τ' ἀντίκρουμά του, σὰν κατέβαινε στὸ Φάληρο ποῦ θ' ἄβλεπ' ἐκεῖνη!